

Брюксел, 24.2.2021 г.
SWD(2021) 27 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващ
предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета
относно роуминга в обществени мобилни съобщителни мрежи в рамките на Съюза
(преработен текст)

{COM(2021) 85 final} - {SEC(2021) 90 final} - {SWD(2021) 28 final} -
{SWD(2021) 29 final}

Обобщение
Оценка на въздействието на прегледа и удължаването на Регламента за роуминга (преработен текст)
А. Необходимост от действия
В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнище ЕС?
<p>Срокът на действие на Регламент (ЕС) № 531/2012 изтича на 30 юни 2022 г. Без удължаване на срока на действие на правилата за роуминга ползите от „роуминг като у дома“ (РКД) може да отпаднат за потребителите и предприятията, а допълнителни пречки биха могли да ограничат безпроблемното използване на мобилни услуги и иновативни приложения по време на пътуване в рамките на единния пазар на ЕС/ЕИП. Понастоящем почти 170 милиона европейски клиенти на роуминг услуги се ползват от РКД и възможността да останат свързани като у дома, докато пътуват в ЕС/ЕИП .</p> <p>Докладът за преглед, представен от Комисията през 2019 г., посочи проблемите, които настоящата инициатива има за цел да разреши. Анализът се основава на широк набор от данни и обратна информация от заинтересованите страни, използвана за оценката на резултатите от посочения регламент и функционирането на пазара на роуминг в съответствие със действащите правила на ЕС относно роуминга. Основните проблеми са обобщени по-долу:</p> <p>А. РКД не може да бъде поддържан без регулирани цени на едро или регулирани роуминг услуги на дребно поради недостатъчна активност на конкуренцията (неефективност на пазара).</p> <p>Б. Потребителите не винаги знаят какво ниво на обслужване да очакват (качество на услугата), нито как се таксуват повикванията до услуги с добавена стойност при роуминг (по-високи такси). Качеството на предлаганата услуга понякога е по-ниско, отколкото у дома, дори ако е налице услуга с равностойно качество. Безплатният достъп до услугите за спешна помощ чрез алтернативни средства и осигуряването на информация за местоположението на лицето не винаги са гарантирани, особено за крайни ползватели с увреждания.</p> <p>В. Доставчиците на роуминг понякога имат проблеми при получаването на достъп на едро до поисканите мрежи. Тъй като липсва и прозрачност относно повикванията към услуги с добавена стойност, доставчиците на роуминг не са в състояние да определят съответните номерационни обхвати и в резултат на това могат да възникнат неочаквани разходи. Действащите правила на ЕС относно роуминга може да не са достатъчно подходящи да способстват иновациите и да се справят с промените в технологиите и стопанската дейност.</p>
Какво следва да бъде постигнато?
<p>Инициативата има за цел да постигне следното:</p> <p>А) да гарантира, че моделът РКД е устойчив за операторите и че те могат да си възстановят разходите за предоставяне на роуминг услуги на едро, като запазят стимулите за инвестиране в посетените мрежи и избягват нарушаване на националната конкуренция на посетените пазари.</p> <p>Б) да постигне действителен РКД за ползващите роуминг клиенти и да даде увереност на крайните ползватели да останат свързани, когато пътуват в ЕС. Потребителите и крайните бизнес ползватели следва да получават същото качество на услугите в роуминг, каквото имат у дома, да могат да използват иновативни услуги и да се възползват от по-голяма прозрачност, с цел да се избегнат шокове от прекалено високи сметки поради услуги с добавена стойност. Следва също така да се гарантира равностоен достъп до службите за спешна помощ за всички, както и у дома.</p> <p>В) да насърчи иновациите, да гарантира роуминг достъп на едро до исканите мрежови технологии и да подпомогне операторите да избягват загуби, свързани с услугите с добавена стойност. Инициативата има за цел също така да опрости средата и да намали административната тежест за операторите и другите заинтересовани страни.</p>

Каква е добавената стойност от действия на равнище ЕС (субсидиарност)?

На международния пазар на роуминг са необходими действия на равнище ЕС за подобряване на единния пазар на електронни съобщения. Както беше отбелязано в знаковото дело на Съда на ЕС относно роуминга (C-58/08 Vodafone), фактът, че **международният роуминг е трансграничен**, сам по себе си оправдава предприемането на действия на равнище ЕС, защото държавите членки не могат сами да решат въпроса ефективно. Освен това националните регулаторни органи не са разполагали с инструменти, с които да решат проблема сами.

Констатациите на доклада за преглед на Комисията от 2019 г. и констатациите на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (ОЕРЕС) потвърждават, че премахването на цените на роуминга на дребно в ЕИП е допринесло съществено за доизграждането на единния пазар. Крайните ползватели също са се ползвали от предимствата на РКД, както показва значителният ръст на обемите от юни 2017 г. насам. Заключението на доклада гласи, че въпреки признаците на известна динамика на конкуренцията на пазарите на роуминг както на дребно, така и на едро, основните условия на конкуренция не са се променили и няма вероятност в обозримо бъдеще да се променят до такава степен, че регулирането на пазара на роуминг на дребно или на едро да бъде премахнато. Добавената стойност дава възможност за устойчив и реален РКД за крайните ползватели чрез тавани на цените на едро за целия ЕС, които могат да бъдат осигурени само чрез инструмент, приложим за целия ЕС.

Б. Решения

Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант сред тях? Ако не, защо?

Комисията предлага и оценява четири различни варианта:

Вариант 1 (базов сценарий) — Удължаване на правилата, запазване на настоящите разпоредби на Регламента относно роуминга на равнището на търговията както на дребно, така и на едро.

Вариант 2 — Приемственост на Регламента относно роуминга с разяснения, увеличена прозрачност и мерки за засилване на конкуренцията.

Вариант 3 — Устойчив и истински РКД (предпочитан вариант).

Вариант 4 — Разширени задължения по отношение на търговията на едро и дребно с цел по-добър РКД.

Предпочитаният вариант е вариант 3, който би гарантирал най-висока ефективност при постигането на целите на прегледа и удължаването на Регламента за роуминга (под формата на преработен текст). Той включва мерки за осигуряване на устойчиво предлагане на РКД с предложение за постепенно намаляване на таваните на цените на едро. Въвеждат се също така подобрения за привеждане в съответствие с тенденциите в развитието на технологиите и бизнеса и за гарантиране на действителен РКД за крайните ползватели във връзка с качеството на услугата, услугите с добавена стойност и спешните повиквания. Вариантът включва хоризонтално опростяване и мерки за намаляване на административната тежест.

Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Заинтересованите страни имат различни становища за равнището на таваните на цените, изискванията за качество на услугите и достъпа до услуги за спешна помощ. Големите входящи оператори на мрежи (и особено паневропейските групи) са склонни да подкрепят запазването на таваните на цените на едро на сегашното равнище. От друга страна, малките изходящи оператори на мрежи (чиято клиентска база потребява повече мобилни услуги в чужбина от тези, потребявани от клиентската база на партньорските оператори в собствената им мрежа) и виртуалните оператори изглежда подкрепят значително понижаване на таваните на цените на едро.

В. Въздействие на предпочетения вариант

Какви са ползите от предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — на основните варианти)?

Предпочетеният вариант балансира интересите на операторите за гарантиране на устойчивото предлагане на РКД без да застрашава възстановяването на разходите при предоставянето на роуминг услуги на едро. По-ниските тавани на цените на едро предполагат вероятно намаляване на разходите за роуминг на едро за изходящите оператори. Анализът на устойчивостта, извършен от Комисията, прогнозира, че това ще доведе до намаляване на процента на неустойчивите оператори (отрицателен роуминг марж над 3 % от вътрешния им марж) и свързано с това намаляване на общия отрицателен роуминг марж в сравнение с базовия сценарий с 42 % за 2023 г. и 52 % за 2025 г.

Ползите за потребителите също са важни; делът на крайните ползватели, които рискуват да се сблъскат с надценки, когато на оператора бъде предоставена дерогация във връзка с устойчивостта, ще намалее с над 40 %, а извънредно платените надценки ще намалее още. Този вариант ще подобри услугата за крайните ползватели при роуминг, като допринесе за подобряване на качеството на услугата и по-добра осведоменост на потребителите за това какво качество могат да очакват в роуминг, и като помогне на ползващите роуминг да избегнат шока от сметката от обаждания до услуги с добавена стойност. И двете вероятно ще доведат до повишаване на удовлетвореността на клиентите и до намаляване на жалбите.

Този вариант също така предоставя на операторите необходимите инструменти за осъществяване на безплатен достъп до услуги за спешна помощ и за предоставяне на информация за местоположението на лицето за всички крайни ползватели, включително за тези с увреждания. Това ще спомогне за опазването на тяхното здраве, живот или имущество.

На последно място, предпочетеният вариант има за цел да даде възможност на потребителите и бизнес ползвателите да се възползват от технологичното развитие и иновациите, свързани с 5G, докато пътуват.

Има и някои (незначителни) ползи за околната среда, които се очакват във връзка с улесняването на ползващите роуминг да прибягват до екологосъобразни мобилни услуги и приложения (напр. нови 5G услуги и „интернет на предметите“ за свързване на превозни средства и пътна инфраструктура, които биха могли да предотвратят човешки жертви и да намалят разходите за гориво и замърсяването на въздуха).

Какви са разходите за предпочетения вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Намаляването на таваните на цените на едро предполага вероятно намаляване на приходите от роуминг на едро за входящите оператори, но същевременно се гарантира пълно възстановяване на разходите. За операторите евентуалното намаляване на приходите от роуминг на дребно е свързано с по-ниски допълнителни надценки — от потребителите може да бъде поискано да плащат в изключителни случаи, когато такива са разрешени (политика на справедливо ползване и дерогации във връзка с устойчивостта). Допълнителните разходи за привеждане в съответствие за операторите и администрациите са незначителни (оценяват се средно на по-малко от 6 човекодни годишно за всеки от тях).

Предложената мярка относно достъпа до услуги за спешна помощ предполага разходи за изпълнение. Те обаче са свързани най-вече с прилагането на права и задължения, които вече са определени в други законодателни актове на ЕС (Европейски кодекс за електронните съобщения). На последно място, разработването и поддръжката на база данни с номерационните обхвати на услугите с добавена стойност в цялото ЕИП ще породи разходи за ОЕРЕС (отговарящ и за двете задачи) и умерени разходи за националните регулаторни органи (отговарящи за актуализирането на съдържанието на базата данни).

Какво е въздействието върху малките и средните предприятия (МСП)?

МСП ще могат да се възползват от действителен РКД поради подобреното качество на услугите и по-малкия риск от дерогации във връзка с устойчивостта. МСП и разработчиците на приложения освен това ще извличат ползи от това, че потребителите ще използват приложения, докато прекосяват граници, при подобро и известно качество на услугите. Новите приложения и услуги, които изискват високо качество на услугата или 5G, могат да извлекат непреки ползи, тъй като безпроблемното използване в рамките на

вътрешния пазар може да подпомогне тяхното навлизане.
Ще има ли значително отражение върху националните бюджети и администрации?
Не се очаква значително отражение върху националните бюджети и администрации.
Ще има ли друго значително въздействие?
Възможно е намаляване на административната тежест благодарение на предложение за преразглеждане на таваните на цените на едро, ако е необходимо, чрез делегиран акт, което опростява законодателния процес (след 2025 г.). Допълнителни икономии се свързват с рационализирана система за мониторинг, опростени изисквания за операторите извън еврозоната и отмяна на остарелите разпоредби.
Пропорционалност?
Предпочетеният вариант съдържа набор от мерки, които не представляват вмешателство и не са непропорционални. Те са ограничени до онези аспекти, които са установени, но недостатъчно разгледани в настоящия регламент, и не могат да бъдат ефективно регулирани на национално равнище. Ограничената продължителност от 10 години допълнително осигурява пропорционалност.
Г. Последващи действия
Кога ще се извърши преглед на политиката?
Комисията предлага новият регламент да се прилага в продължение на 10 години, за да се гарантира сигурност на пазара и да се сведе до минимум регулаторната тежест. Не се очаква през този период конкуренцията на пазара да се промени значително. Първият доклад за преглед е планиран за 2025 г., когато Комисията ще оцени как функционира пазарът на роуминг и дали е необходим преглед на политиката за справяне на възникващите предизвикателства.